10 H-F

ஸ்ரீ திரிபுரசுந்தரீஸமேத ஸ்ரீ சந்திரமௌளீசுவராய நம:

ஆர்யதர்மம்.

गुरुः कः क्रीडायाः पुरहर तवास्या यदधुना
निमज्योन्मज्य त्वं भवजलनिधौ डिम्भमसकृत् ।
विमुह्यन्तं दुःखात् वहसि कुतुकं वीक्ष्य भगवन्
किमेवं तिर्यचोऽप्यहह विहरेयुः स्वशिशुकैः ॥ २१ ॥

𑌗𑍁𑌰𑍁𑌃 𑌕𑌃 𑌕𑍍𑌰𑍀𑌡𑌾𑌯𑌾𑌃 𑌪𑍁𑌰𑌹𑌰 𑌤𑌵𑌾𑌸𑍍𑌯𑌾 𑌯𑌦𑌧𑍁𑌨𑌾
𑌨𑌿𑌮𑌜𑍍𑌯𑍋𑌨𑍍𑌮𑌜𑍍𑌯 𑌤𑍍𑌵𑌂 𑌭𑌵𑌜𑌲𑌨𑌿𑌧𑍌 𑌡𑌿𑌮𑍍𑌭𑌮𑌸𑌕𑍃𑌤𑍍 ।
𑌵𑌿𑌮𑍁𑌹𑍍𑌯𑌨𑍍𑌤𑌂 𑌦𑍁𑌃𑌖𑌾𑌤𑍍 𑌵𑌹𑌸𑌿 𑌕𑍁𑌤𑍁𑌕𑌂 𑌵𑍀𑌕𑍍𑌷𑍍𑌯 𑌭𑌗𑌵𑌨𑍍
𑌕𑌿𑌮𑍇𑌵𑌂 𑌤𑌿𑌰𑍍𑌯𑌞𑍍𑌚𑍋𑌽𑌪𑍍𑌯𑌹𑌹 𑌵𑌿𑌹𑌰𑍇𑌯𑍁𑌃 𑌸𑍍𑌵𑌶𑌿𑌶𑍁𑌕𑍈𑌃 ।

ஹே புரஹர! திரிபுரர் என்று பெயர்வாய்ந்த துஷ்ட அஸுரர்களை வென்று உலகிற்கு க்ஷேமத்தைக்கொடுத்த சங்கர! உம்முடைய குழந்தைகளாகிய ஸகலப் பிராணிகளும் ஸம்ஸாரமென்கிற பெரிய கடலில் அடிக்கடி முழுகுவதும், கிளம்புவதுமாயிருந்துகொண்டு அதிக துக்கத்தால் கரையேற வழியறியாமல் மோகத்தையடைந்திருக்கின்றனவென்பதை நீர் பார்த்து ஸந்தோஷப்படுகிறீர், திர்யக்ஜாதி என்கிற அறிவில்லாதபக்ஷிகள்கூட தம்குஞ்சுகள் கஷ்டப்படும்காலத்தில் இவ்விதம் ஸந்தோஷப்படாதே. ஹே பகவந்! எல்லா விஷயங்களையும் நன்கறிந்த ஹே ஈச! நீர் இவ்விதமிருப்பது உசிதமில்லை.

உலகிலுள்ள ஸகலப்பிராணிகளும் உம்மால் ஸிருஷ்டிக்கப்பட்டிருப்பதால், அவைகளுக்கு நீர் பிதாவாகிறீர், உம்முடைய குழந்தைகளான அவைகளைக்கஷ்டப்படாமல் பாதுகார்ப்பது உம்முடைய கடமையேயாகும் அவ்விதமிருக்க ஸம்ஸாரஸமுத்திரத்தில் விழுந்து முழுகிக்கிளம்பிக் கஷ்டப்படும். அவைகளைப் பார்த்துக் கொஞ்சம்கூட கவனியாமல் ஸந்தோஷமாக நீர் விளையாடுகிறீர். கேவலம் அறிவில்லாத பக்ஷிகள்கூட தம் குஞ்சுகளைக் கஷ்டப்படாமல் பாதுகார்க்கமுயலுகின்றன. அவ்விதமிருக்க ஹே பரமேச்வர ஸர்வக்ஞரான நீர் எங்களை ரக்ஷிக்காமலிருப்பது ஸரியல்லவென்று ஒரு பக்தர் அறிவிக்கிறார். சுபம்!

உபபத்திராதிபர்.

546

ஆர்யதர்மம்.

விபவ-ஹு அற்பிசி-மீ உகஉ

ஐப்பிசிமீ த்திய அமாவாஸ்யையும் கிரஹணமும்.

இவ்வருஷம் ஐப்பிசிமாஸத்தில் ஸம்பவிக்கும் கிரஹணவிஷயமாய்க் கேட்டிருந்த ஸம்சயத்திற்கு, நமது ஆர்யதர்மம் 13-வது வருஷத்திய 38-வது ஸஞ்சிகையில் 'பிரதமையில் ஸ்பர்சம் ஸம்பவிக்குமா' என்பதற்கு! மாத்திரம், பதிலாக கிரஹண தத்துவம் எழுதினோம். அதனால் எப்பொழுதுமே ஸர்வக்கிரஹணங்களிலும் பர்வாந்தியத்திற்றான் ஸ்பர்சம், பிரதமையிற்றான் மோக்ஷம், என்று சாஸ்திரஸித்தாந்தமென்றேற்பட்டது. 'அமாதிதி என்றைக்கு' என்பதற்கு உத்ரம் இங்கு எழுதுவாம். இந்த ஐப்பிசி மாதத்தில் வாக்கியபஞ்சாங்கங்களிலெல்லாம் புதன்கிழமை முதல் தேதியென்றும், திருக்கணிதம் பஞ்சாங்கங்களில் செவ்வாய்க் கிழமையே முதல்தேதியென்றும் போடப்பட்டிருக்கிறது. அதனால் சிலர் "28-ம் நம்பர் வாக்கிய பஞ்சாங்கத்திலும் திருநெல்வேலி பஞ்சாங்கத்திலும், இன்னுமிதா பஞ்சாங்கங்களிலும், ஐப்பிசி-மீ 27உ திங்கட்கிழமையன்று அமாவாஸ்யையும், ஸூர்யக் கிரஹணமும் போட்டிருக்க, ஆர்ய்தர்மம் 38-வது ஸஞ்சிகையில், 28உ தான் கிரஹணமென்றும் அன்றுதான் அமாவாஸ்யையென்றும் எழுதியிருப்பதின் ஸந்தேஹத்தைநம்ஆர்யதர்மம் வாயிலாகத் தீர்த்துவைக்கவேணும்" என்று லெட்டர் மூலமாகக் கேழ்க்க நேர்ந்தது. பஞ்சாங்கபேதத்தால் தேதிவித்தியாஸமேயன்றி தினபேதமில்லே. எல்லா பஞ்சாங்கரீதியாகவும் திங்கட்கிழமையன்றுதான் கிரஹணம். அதில் கிரஹணத்தன்றுதான் அமாவாஸ்யை போட்டிருப்பதாகக் கேழ்க்கப்பட்டிருக்கின்றது. அப்படி 38-வது ஸஞ்சிகையின் 479-வது பக்கத்தில் போடப்படவில்லை. ஆனல் 'ஸூர்யக்கிரஹண ஸ்பர்சம் அமாவாஸையிற்றான்' என்றுதான் போடப்பட்டிருக்கிறது. இதனல் ஸூர்யக்கிரஹணத்தன்றுதான் அமாவாஸ்யை என்று எற்படாது. சிராத்தார்ஹமான

அமாதிதி அந்த 28வ திங்களன்று திருக்கணிதப் பஞ்சாங்கத்தில் கண்டபடி அபரான்ஹத்தில் பூர்ணவியாப்தியுள்ளதாக இல்லாத படியாலும், 27வ ஞாயிறன்று அபரான்ஹ ஸம்பந்தம் அமாவாஸ்யைக்குப் பூர்ணமாக இருப்பதாலும் ஞாயிறன்றுதான் ஸர்வ அமாதிதி போடப்பட்டிருக்கிறது. சிராத்தாதிகளுக்கு பூமத்திய திருக் ஸித்தமே போதுமென்று கணிதசாஸ்திர ஸித்தாந்தம், கிரஹணாதிகளுக்கு அது போதாது, பூபிருஷ்ட திருக்ஸித்தந்தான் வேண்டும். அது லம்பனாதி ஸம்ஸ்காரங்கள் செய்தால் வருமென்றும், அப்படி வந்த அமாதிதி திங்களன்று 4ம-ணி 43-நிமிஷம் வரையிருப்பதால் அமாவாஸ்யையிலேயே ஸ்பர்சமென்ற ஸித்தாந்தத்திற்குரிய வித்தியாஸமில்லையென்றும்தான் 38-வது ஸஞ்சிகையில் கூறப்பட்டிருக்கின்றது. ஆதலால் திருக்கணிதப் பஞ்சாங்கப்படி கிரஹணத்தன்று சிரார்த்தத்திற்குரிய அமாதிதியில்லை. ஞாயிறன்றுதான் அறிந்துகொள்ளவேண்டும். சில வாக்கியப் பஞ்சாங்கங்களில் கிரஹணத்தன்றே அமாதிதி போடப்பட்டிருக்கின்றது. அதில் சிலருடைய ஸம்சயம் அதாவது நாளது-ஸ்ரீ (வாக்கியப் பஞ்சாங்கப்படி) 27வ வருகிற ஸூர்யோபராகதினத்தில் அமாவாஸ்யா தர்ப்பணமும், உபராகதர்ப்பணமும் இரண்டும் செய்கின்றதா? உபராகதர்ப்பணம் மட்டில் செய்தால் போதுமா? அமாவாஸ்யா திதியில் செய்யவேண்டிய ப்ரத்யாப்திக சிராத்தத்தை அன்றையதினமே செய்கிறதா மறுநாள் செய்கிறதா! இதுகளின் விவரத்தைத் தெரிவிக்கவேணுமென்று லெட்டர்மூலமாகத் தெரிவிக்கப்பட்டிருக்கிறது. அதற்கு உத்தரம் பின்வருமாறு. அமாவாஸ்யையும் ஸூர்யக்கிரஹணமும் சேர்ந்து ஒரே தினத்தில் நேர்ந்தால் ஸூர்யோபராக சிராத்தம் நைமித்திகமானபடியால் அதைத்தான் அநுஷ்டிக்கவேண்டும். தர்சசிராத்தம் நித்யமான படியால் உபராகசிராத்தானுஷ்டானத்தாலேயே ஸித்தமாய்விடும். தனியாகச் செய்யவேண்டியதில்லை, வைத்தியநாத தீக்ஷிதீயம் சிராத்தகாண்டத்தில் 'ஓர் கர்த்தா ஒருவரையுத்தேசித்து ஒரே தினத்தில் இரண்டு சிராத்தத்தைச் செய்யக்கூடாது' என்று நிரூபிக்கும் பிரகரணத்தில்

दार्शिकेन मन्वादियुगादिग्रहणश्राद्धानां सन्निपाते प्रसङ्गात्पूर्वसिद्धेः उत्तरदार्शिकादिश्राद्धमेव कुर्यात् । अनियतस्य बलीयस्त्वात् । ஏாமி-4

கேநசித் தார்ஶிக க்ரஹணஶ்ராத்தாநாம் ஸஹவாதே பூர்வ ஜாதம் ப்ரவலவிசேஷ: உக்தஸ்தார்ஶிகாதிஶ்ராத்தமேவ கார்யமாஹ । காலாதர்ஶஸ்ய வசநமுதாஹரந்தி ।

"நித்தியசிராத்தத்தோடு தர்சசிராத்தமும், ஸோதகும்பத்தோடு மாஸிகமும், தர்சத்தோடு மன்வாதியுகாதி கிரஹணசிராத்தங்களும் சேர்ந்துவருமாகில் கீழ்க்காட்டிய இரட்டைகளுள் பிந்திச் சொல்லிய தர்சம், மாஸிகம், மன்னுவாதியுகாதி கிரஹணசிராத்தங்கள் இவைகளைச் செய்ததனாலேயே முந்திக்கூறிய நித்தியசிராத்தம், ஸோதகும்பம், தர்சசிராத்தம் இவைகள் ஸித்தித்துவிடுவதால் பிந்திச்சொல்லியவைகளைத்தான் செய்யவேண்டும்" என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. இதற்கு ஆதாரமாகக் காலாதர்சவசனம் உதாஹரிக்கப்பட்டிருக்கிறது. அதில் தர்சத்திற்கும் அலப்ய யோகத்திற்கும் யோகம் நேர்ந்தால் அலப்யயோகந்தான் செய்ய வேண்டும். அலப்யயோகமென்றால் ஸூர்யகிரஹணாதிகளைக் கிரஹித்துக்கொள்ளவேண்டுமென்று ஸ்பஷ்டமாக தர்சத்தன்று ஸூர்யோபராகம் நேர்ந்தால் ஸூர்யோபராக சிராத்தத்தைத் தான் அனுஷ்டிக்கவேண்டுமென்று கூறப்படுகின்றது. இதில் சிலர் 'தர்சசிராத்தத்தில் மாத்ருவர்க்கத்திற்குத் தனிவரணம் கூடாதென்று தர்சசிராத்த நிர்ணயப்ரகரணத்தில் வைத்யனாத தீக்ஷிதீயத்தில் கூறப்பட்டிருப்பதாலும் கிரஹணத்தில் மாத்ருவர்க்கத்திற்குத் தனியாக வரணமிருப்பதாலும் இவ்விரண்டிற்கும் தேவதாபேதமிருப்பதால் இரண்டையும் செய்யவேண்டும்'என்று சங்கைப்படுகிறார்கள். அந்த சங்கைக்கு இடமில்லை, கீழ்க்காட்டிய வசனப்படி உபராகசிராத்தத்தையனுஷ்டித்தாலேயே தர்சம் அனுஷடித்ததாக ஆய்விடுகிறதென்று ஸித்திப்பதால் இரண்டையு மனுஷ்டிக்கப் பிரமாணமில்லை. தேவதாபேதமிருக்கின்றதே யென்றால், 'தேவதாபேதமிருந்தால் இரண்டையும் செய்யவேண்டியது' என்ற விஷயத்தை நிரூபிக்குமிடத்தில் உதாஹரிக்காதபடியால் தேவதாபேதமிங்கிருப்பதாகத் தெரியவில்லை. நான்கு சிராத்தம் சேர்ந்துவந்தால் ஆப்திகத்தை முதலிலும் மாஸிகத்தை இரண்டாவதாகவும், தர்சத்தை மூன்றாவதாகவும், மஹாளயத்தை நான்காவதாகவும் அனுஷ்டிக்கவேண்டுமென்று விதிக்கின்ற விடத்தில்

ஐப்பிசிமீ த்திய அமாவாஸ்யையிம் கிரஹணமும் ௵.

महालये कारुणिकवरणस्य सत्त्वाद्दर्शमहालययोर्दैवताभेदात्पृथक्करणम्

𑌮𑌹𑌾𑌲𑌯𑍇 𑌕𑌾𑌰𑌣𑌿𑌕𑌵𑌰𑌣𑌸𑍍𑌯 𑌸𑌤𑍍𑌤𑍍𑌵𑌾𑌦𑍍𑌦𑌰𑍍𑌶𑌮𑌹𑌾𑌲𑌯𑌯𑍋𑌰𑍍𑌦𑍈𑌵𑌤𑌾𑌭𑍇𑌦𑌾𑌤𑍍𑌪𑍃𑌥𑌕𑍍𑌕𑌰𑌣𑌮𑍍 ।

என்றதுபோல் தர்சக்கிரஹணங்களில் தேவதாபேதமிருப்பதால் இவ்விரண்டையும் செய்யவேண்டுமென்று ஒருவிடத்திலும் கூறப்படவில்லை. தர்சத்தில் மாதாவுக்கு உத்தேசியத்துவம் கிடையாதேயென்றால், தனியாக வாணம்செய்து உத்தேசம் செய்வதில்லையென்று அதன் கருத்து. பித்ருபோஜனத்தாலேயே அவளுக்கும் திருப்தியுண்டாய்விடுகிறதாகக் கூறியிருப்பதால் திருப்தியையடையுந்தன்மையான உத்தேசியத்துவம் மாத்ருவர்கத்திற்குமுண்டு. கிரஹணத்திலோவெனில் வசனத்தால் தனியாக வரித்து உத்தேசிப்பதால் திருப்தியாம். ஆகவே இந்த சங்கை செய்ய இடமில்லை. அன்று பிரத்தியாப்திக சிராத்தம் நேர்ந்தால் கிரஹணமோசனமானபிறகு ஸூர்யாஸ்தமயத்திற்குள் சில விநாடிகள்பாக்கியிருப்பதால் அதற்குள் சிராத்தத்தை ஆரம்பித்து இரவில் முடிக்கலாமென்றிருப்பதால் மோசனமிருப்பதால் சீக்கிரம் ஸ்னானம் செய்து சிராத்தத்தையாரம்பித்துவிட்டு சமையலும் செய்ய ஆரம்பிக்கச் செய்துவிட்டு ஸந்தியாவந்தனத்தைச் செய்தபிறகு பாக்கி சிராத்தகாரியத்தை நடத்தவேணும். பிரத்தியாப்திக சிராத்தவிஷயத்தில் திருக்கணித பஞ்சாங்கத்தையனுஷ்டிப்பவர்களுக்கு இந்தக் கேள்விக்கும் பதிலுக்குமிடமில்லை

V. S. வேங்கட்டராமசாஸ்திரி

மண்டகொளத்தூர் ஸ்ரீ சங்கரநிலயம் மெம்பர் அ. வெ. சுப்பிரமணியசாஸ்திரிகள் அவர்களும் வைத்தியநாததீக்ஷிதிய சிராத்த காண்டம் காலாதர்சம் முதலான கிரந்தங்களிலிருந்து பிரமாண வசனங்களைக்காட்டி வருகிற ஸூர்யக்கிரஹணத்தன்று கிரஹண தர்ப்பணம்தான் செய்யவேண்டும், அமாதர்ப்பணம் செய்ய வேண்டாமென்று பத்திராதிபர் அவர்கள் அபிப்பிராயப்படியே தெரிவித்திருக்கிறார்கள்.

ஆர்யதர்மம் உபபத்திராதிபர்.

ஸந்தியாவந்தனம்.

(486-வது பக்கத்தொடர்ச்சி)

सन्ध्यामुपासते ये तु निष्पापा ब्रह्मलोकगाः ।

𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾𑌮𑍁𑌪𑌾𑌸𑌤𑍇 𑌯𑍇 𑌤𑍁 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌪𑌾𑌪𑌾 𑌬𑍍𑌰𑌹𑍍𑌮𑌲𑍋𑌕𑌗𑌾𑌃 ।

ஸந்தியாவை உபாஸிப்பவர்கள் ஸமஸ்த பாபங்களினின்றும் விடுபட்டவர்களாய் பகவானுடைய லோகத்தை அடைகின்றனர்.

மேற்கண்ட வசனங்களால் ஸந்தியாவந்தனத்திற்குப் பல பிரயோஜனங்கள் உண்டானபடியால் அதை அவசியம் அனுஷ்டிக்கவேண்டும்.

ஸந்தியாவந்தனத்தைச் செய்யும் காலம் யாது?

शुचिर्वाप्यशुचिर्वापि काले सन्ध्यां समाचरेत् ।

𑌶𑍁𑌚𑌿𑌰𑍍𑌵𑌾𑌪𑍍𑌯𑌶𑍁𑌚𑌿𑌰𑍍𑌵𑌾𑌪𑌿 𑌕𑌾𑌲𑍇 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌸𑌮𑌾𑌚𑌰𑍇𑌤𑍍 ।

சுத்தனாயிருப்பினும்சரி, அசுத்தனாயிருப்பினும்சரி, குறித்தகாலத்திலேயே ஸந்தியாவந்தனத்தைச் செய்யவேண்டும்.

काले तु वन्दिता सन्ध्या स्वर्गमोक्षप्रदायिनी ।
अकाले वन्दिता सन्ध्या सा च वन्ध्या वधूरिव ॥

𑌕𑌾𑌲𑍇 𑌤𑍁 𑌵𑌨𑍍𑌦𑌿𑌤𑌾 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌸𑍍𑌵𑌰𑍍𑌗𑌮𑍋𑌕𑍍𑌷𑌪𑍍𑌰𑌦𑌾𑌯𑌿𑌨𑍀 ।
𑌅𑌕𑌾𑌲𑍇 𑌵𑌨𑍍𑌦𑌿𑌤𑌾 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌸𑌾 𑌚 𑌵𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌵𑌧𑍂𑌰𑌿𑌵 ।

குறித்த காலத்தில் செய்யப்படும் ஸந்தியாவானது ஸ்வர்க்கம் மோக்ஷம், முதலிய பலன்களைத் தருகிறது. அக்காலத்திற்கு முன்னரோ அல்லது பின்னரோ செய்யப்பட்டால் ஒரு வந்தியா ஸ்திரீயைப் போல் யாதொரு பிரயோஜனத்தையும் தராது. அதாவது ஊஷரபூமியில் (பாலைவனத்தில்) விதைக்கப்பட்ட விதை போல் நிஷ்பலமாகும் என்பது கருத்து.

उत्तमा तारकोपेता मध्यमा लुप्ततारका ।
अधमा सूर्यसहिता प्रातः सन्ध्या त्रिधा मता ॥

𑌉𑌤𑍍𑌤𑌮𑌾 𑌤𑌾𑌰𑌕𑍋𑌪𑍇𑌤𑌾 𑌮𑌧𑍍𑌯𑌮𑌾 𑌲𑍁𑌪𑍍𑌤𑌤𑌾𑌰𑌕𑌾 ।
𑌅𑌧𑌮𑌾 𑌸𑍂𑌰𑍍𑌯𑌸𑌹𑌿𑌤𑌾 𑌪𑍍𑌰𑌾𑌤𑌃 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌤𑍍𑌰𑌿𑌧𑌾 𑌮𑌤𑌾 ।

பிராதஸ்ஸந்தியா மூன்றுவிதமானது. காலையில் நக்ஷத்திரங்கள் பிரகாசித்துக்கொண்டிருக்கும்போது செய்யப்படுவது மிகவும் உத்தமமானது; நக்ஷத்திரங்கள் மறைந்து சூரிய உதயம் ஆவதற்

குள் செய்யப்படுவது மத்யமமானது; சூரியன் உதயமானபிறகு செய்யப்படுவது அதமமாகும்.

उत्तमा सूर्यसहिता मध्यमाऽस्तमिते रवौ ।
अधमा तारकोपेता सायं सन्ध्या त्रिधा मता ॥

உத்தமா ஸூர்யஸஹிதா மத்யமாஸ்தமிதே ரவௌ ।
அதமா தாரகோபேதா ஸாயம் ஸந்த்யா த்ரிதா மதா ।

ஸாயம்ஸந்தியாவும் மூன்றுவகையுள்ளது. ஸாயங்காலத்தில் ஸூரியன் பிரகாசித்துக்கொண்டிருக்கும்போதே செய்யப்படுவது உத்தமமானது; சூரியன் அஸ்தமித்தபிறகு நக்ஷத்திரங்கள் ஆகாயத்தில் தோன்றும்வரையில் செய்யப்படுவது மத்யமமானது; நக்ஷத்திரங்கள் தோன்றினபிறகு செய்யப்படுவது அதமமானது. (தமிழிலும் 'காணுமல் கோணுமல் கண்டுகொடு' என்ற வாக்கியத்தில் ஷை விஷயம் அடங்கியிருக்கிறது.)

இவ்வசனங்களால் நாம் பிரதிதினமும் செய்யும் இருஸந்தியாவந்தனங்களும் அதமமானவையென்றே புலப்படுவதால் உத்தமகல்பமான ஸந்தியாவை அனுஷ்டிக்கமுயலுவது மிகவும் அவசியம். இவ்விஷயமே பின்னும் சில ஸ்மிருதிகளிலும் கூறப்பட்டிருக்கிறது.

पूर्वां सन्ध्यां सनक्षत्रां ह्युत्तरां सदिवाकराम् ।

பூர்வாம் ஸந்த்யாம் ஸநக்ஷத்ராம் ஹ்யுத்தராம் ஸதிவாகராம் ।

பிராதஸ்ஸந்தியாவை நக்ஷத்திரங்களுடன்கூடிய ஸமயத்திலும், ஸாயம்ஸந்தியாவை ஸூரியனேடுகூடிய காலத்திலும் செய்யவேண்டும். (ஸதாசாரஸ்மிருதி)

नक्षत्रसहितां पूर्वां पश्चिमां सूर्यसंयुताम् ।

நக்ஷத்ரஸஹிதாம் பூர்வாம் பச்சிமாம் ஸூர்யஸம்யுதாம் ।

பிராதஸ்ஸந்தியாவை நக்ஷத்திரங்களோடு கூடியதாயும், ஸாயம் ஸந்தியாவை ஸூரியனேடு கூடியதாயும் செய்யவேண்டும். (கண்வஸ்மிருதி)

प्रातः सन्ध्यां सनक्षत्रां उपासीत यथाविधि ।
सावित्रीं पश्चिमां सन्ध्यां अर्धास्तमितभास्करे ॥

ப்ராதஸ்ஸந்த்யாம் ஸநக்ஷத்ராம் உபாஸீத யதாவிதி ।
ஸாவித்ரீம் பச்சிமாம் ஸந்த்யாம் அர்தாஸ்தமிதபாஸ்கரே ।

காலைஸந்தியாவந்தனத்தை நக்ஷத்திரங்களுடன்கூடின காலத்திலும் மாலைஸந்தியாவந்தனத்தை ஸூரியன் பாதிமறைந்திருக்கும்போதும் சாஸ்திரோக்தமாய்ச் செய்யவேண்டும்.

ஸந்தியாவந்தனம் செய்யவேண்டிய இடம்:—

நம்மிற் சிலர் ஓர் நதியில் அர்க்யம்வரையில் செய்துவிட்டு ஜபம் முதலியவற்றை வீட்டில்போய்ச் செய்கிறார்கள். இம்மாதிரி ஸந்தியாவந்தனத்தின் ஓர் பாகத்தை ஓர் இடத்திலும் மற்றொரு பாகத்தை மற்றோர் இடத்திலும் செய்வது சாஸ்திரீயமல்லவென்பது பின்கண்ட சுலோகத்தால் தெரியவரும்.

सन्ध्याप्रदेशे सन्ध्यायां सन्ध्यां तत्र समापयेत् ।
अन्यत्र तु जपं कुर्यात् सा सन्ध्या निष्फला भवेत् ॥

𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾𑌪𑍍𑌰𑌦𑍇𑌶𑍇 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾𑌯𑌾𑌂 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌤𑌤𑍍𑌰 𑌸𑌮𑌾𑌪𑌯𑍇𑌤𑍍 ।
𑌅𑌨𑍍𑌯𑌤𑍍𑌰 𑌤𑍁 𑌜𑌪𑌂 𑌕𑍁𑌰𑍍𑌯𑌾𑌤𑍍 𑌸𑌾 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌨𑌿𑌷𑍍𑌫𑌲𑌾 𑌭𑌵𑍇𑌤𑍍 ॥

'ஸந்தியையைச்செய்யும் பிரதேசத்திலேயே ஜபம் முதலியவைகளைச் செய்துமுடிக்கவேண்டும். அப்பிரதேசத்தை விட்டு வேறு இடத்தில் செய்யப்படும் ஜபமானது நிஷ்பலமாகும்' என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது.

गृहे त्वेकगुणा सन्ध्या गोष्ठे शतगुणा स्मृता ।
शतसाहस्रिकां नद्यां अनन्ता विष्णुसन्निधौ ॥

𑌗𑍃𑌹𑍇 𑌤𑍍𑌵𑍇𑌕𑌗𑍁𑌣𑌾 𑌸𑌨𑍍𑌧𑍍𑌯𑌾 𑌗𑍋𑌷𑍍𑌠𑍇 𑌶𑌤𑌗𑍁𑌣𑌾 𑌸𑍍𑌮𑍃𑌤𑌾 ।
𑌶𑌤𑌸𑌾𑌹𑌸𑍍𑌰𑌿𑌕𑌾𑌂 𑌨𑌦𑍍𑌯𑌾𑌂 𑌅𑌨𑌨𑍍𑌤𑌾 𑌵𑌿𑌷𑍍𑌣𑍁𑌸𑌨𑍍𑌨𑌿𑌧𑍌 ।

'வீட்டில் செய்யப்படும் ஸந்தியாவந்தனத்திற்கு ஒரு மடங்கு பலன்; அதைப்போல் நூறுமடங்கு பலனுள்ளது மாட்டுக்கொட்டகையில் செய்யப்படுவது; நதியில் செய்யப்பட்டாலோ லக்ஷம் மடங்கான பலனுடையது, விஷ்ணுவின் முன்னிலையில் செய்யப்படுவதின் பலனைச் சொல்லிமுடியாது, அனந்தமான பலனைத் தரத்தக்கது.

மாட்டுக்கொட்டகையில் செய்யப்படும் ஸந்தியைக்கு என்ன அவ்வளவு மாகாத்மியம்? நண்பர்களே! பசுவை நாம் தெய்வமாகக் கொண்டாடுவதேன்?

அதன் சரீரம் முழுவதும் பதினான்குஉலகங்களும் வஸிக்கின்றன.

गवामङ्गेषु तिष्ठन्ति भुवनानि चतुर्दश ।

𑌗𑌵𑌾𑌮𑌙𑍍𑌗𑍇𑌷𑍁 𑌤𑌿𑌷𑍍𑌠𑌨𑍍𑌤𑌿 𑌭𑍁𑌵𑌨𑌾𑌨𑌿 𑌚𑌤𑍁𑌰𑍍𑌦𑌶 ।

நீங்கள் இவ்விஷயத்தை விளக்கும் படம் அனேகர் வீடுகளில் இருப்பதைப் பார்த்திருக்கலாம். அம்மாத்திரமல்ல, அதன் காற்று நம்மீது பட்டாலும் அனேக ரோகங்கள் பறந்துபோம். அதன் சாணத்தில் விஷப்பூச்சிகளைக் கொல்லும் சக்தி அமைந்திருக்கிறது. இச்சூக்ஷ்மம் வெகுநாளாய்த் தெரியாமல் ஸமீபகாலமாய் வைத்தியசாஸ்திர நிபுணர்களும் சாணத்தின் மேன்மையைக் கொண்டாடிவருகிறார்கள். நாமும் ஒருவிதமாக அதன் மஹிமையை அறியலாம். அதாவது— பசுவின் சாணத்தைமாத்திரம் மற்ற சாணத்துடன் கலக்காமல் அநேகநாட்கள் வைத்திருந்தபோதிலும் அதில் புழுக்கள் உண்டாவதில்லை, மற்ற சாணங்களிலோ மறுநாளே புழுக்கள் மொய்த்திருக்கும் என்பதைப் பிரத்யக்ஷமாக அறியலாம். இன்னும் கோமூத்திரத்திற்கு ஸகல வியாதிகளைப்போக்கும் வன்மையுண்டு. இப்பேர்ப்பட்ட மஹிமைகளையறிந்த நமது முன்னோர்கள் நமது ஆரோக்யத்தின் அபிவிருத்திக்காக பஞ்சகவ்யம் என்பதை உட்கொள்ளவேண்டும் என்றும் அதனால் ஸமஸ்த பாபமும் போய்விடும் என்றும் வற்புறுத்தியிருக்கிறார்கள்.

यत्त्वगस्थिगतं पापं देहे तिष्ठति देहिनः ।
प्राशनं पंचगव्यस्य दहत्यग्निरिवेन्धनम् ॥

யத்த்வகஸ்திகதம் பாபம் தேஹே திஷ்டதி தேஹிந: ।
ப்ராசநம் பஞ்சகவ்யஸ்ய தஹத்யக்நிரிவேந்தநம் ॥

"அக்னி எப்படி விறகுக்கட்டைகளை எரித்துவிடுமோ அம்மாதிரி பஞ்சகவ்யத்தை உட்கொள்ளுதலானது ஒருவன்தேகத்தில் அதிலும் தோல், எலும்பு முதலியவைகளில் உள்ள பாபத்தை எரித்துவிடுகிறது."

ஆகையால் பசுமாட்டின் கொட்டகையானது மிகவும் பரிசுத்தமான இடம் என்பதற்கையமில்லை. ஸ்ரீ கிருஷ்ணபகவான் பலராமர் இருவர்களுக்கும் உபநயனம் முதலியவை நடந்த இடம் கோஷ்டமே. விரதத்தின் உத்யாபனை முதலிய நற்காரியங்களும் அநேகமாய் கோஷ்டங்களிலேயே செய்யப்படுவதை நமது நேயர்கள் அறிந்திருக்கலாம். இவ்வாறாக பரிசுத்தமான இடத்தில் செய்யப்படும் ஸந்தியை எப்படிச் சிறந்ததாகாது?

கோஷ்டத்தில் செய்யப்படும் ஸந்தியைக்காட்டிலும் நதிக் கரைகளில் செய்யப்படுவது மிகவும் சிலாக்யமானது. ஏனெனின்

आपः स्वभावतो मेध्याः ஆப: ஸ்வபாவதோ மேத்யா:।

'ஜலம் இயற்கையாகவே பரிசுத்தமானது.' நமக்கு நேரிடும் எந்த வித அசுத்தமும் ஜலத்தினாலேயே பரிசுத்தமாக்கப்படுகின்றது. இதையொட்டி 'பல தீட்டுக்கு ஓர் முழுக்கு' என்ற பழமொழியை யும் நினைவூட்டுகிறேன். அதைப்பார்க்கிலும் விஷ்ணுவின் ஸந்நி தானத்தில் செய்யப்படுவது இன்னும் மேலானது. ஏனென்றால் பகவானுடைய ஸாந்நித்யம் அதிகரித்திருப்பதால்தான். ஆகவே நமது வீடுகளில் தேவகிருஹம் ஒன்று தனிமையாக அமைக்கப் பட்டும் அதிலேயே நமது ஆன்ஹிகங்களைச் செய்வதும் சிஷ்டா சாரபரம்பரையாக நிகழ்ந்துவருகிறது. இதனால் ஸந்தியாவந்தனம் என்ற ஒரே கர்மம் பலவிடங்களில் அநுஷ்டிக்கப்படினும் அந் தந்த விடங்களின் மகிமையால் ஏற்றத்தாழ்வான பலனைத் தருகின்றது.

எந்தப் பாஷையில் செய்வது? ஸம்ஸ்கிருத பாஷையில் உள்ள ஸந்தியாவந்தன மந்திரங்களை என் தமிழில் உச்சரிக்க லாகாது?

அநாதிகாலமாக தேவபாஷையாகிய ஸம்ஸ்கிருதத்திலேயே நாம் செய்துவரும் கர்மங்களையும் மந்திரங்களையும் தமிழ்ப்பாஷை யிலோ அல்லது ஏனைய ஆங்கிலம் முதலிய பிறபாஷைகளிலோ செய்யலாகாது. ஏனென்றால் நாம் முன்பின் அறியாத ஓர் ஊருக்குப்போய் நமக்குவேண்டிய ஸௌகர்யங்களைப் பெறமுடி யாமல் திகைத்துக்கொண்டிருக்கையில் அவ்வூராரின் பாஷையி லேயே ஒருவனோடு நாம் ஸம்பாஷித்தால் அவனுக்கு நம்மிடம் விசேஷப்ரீதி உண்டாகி வேண்டிய உதவிகளைச் செய்கிறான். அம்மாதிரி தேவதைகளின் ஸ்வயபாஷையாகிய ஸம்ஸ்கிருதத்தில் அவர்களைப் பிரார்த்தித்தால்தான் அவர்கள் நம்மீது மிகுந்த அநுகாஹம் புரிவார்கள், இல்லையேல் சபிப்பார்கள்.

சங்கை:— உலகத்தில் சாதாரண மனிதனே அனேக பா ஷைகளில் தேர்ச்சிப்பெற்றிருக்கிறான். (A Master of many Languages) அப்படியிருக்க தேவதைகளும் தமிழ் முதலிய

பாஷையில் உச்சரிக்கப்பட்ட மந்திரங்களை அறியலாமே! அனுக்ர ஹமும் புரியலாமே!

ஸமாதானம்:— இச்சங்கையின் ஸமாதானத்தை ஓர் லௌகிக உதாரணத்தினுல் விளக்குவோம். நம்மை ஆளும் அரசாங்கத்தார் நியாயாதிபதிக்குத்தமிழ் முதலிய மற்ற பாஷைகள் தெரிந்திருப்பினும் (Court Language) கோர்ட்டுகளில் வக்கீல்கள் ஆங்கில பாஷையிலேயே வழக்குகளை வாதிக்கவேண்டும் என்றும் தீர்ப்புகள் ஆங்கில பாஷையிலேயே வரையப்படவேண்டும் வேறு பாஷையில் கூடாது என்றும சட்டம் ஏற்படுத்தியிருக்கிறார்கள். இதன்படி நடவாமல் ஒரு வக்கீல் நம் நியாயாதிபதியும் நாமும் ஒரே பாஷையைப் பேசுகிறவர்கள், ஒரே தமிழ் தேசத்தில் பிறந்திருக்கிறோம், தமிழில் வாதம்செய்தாலும் அவருக்குத்தெரியும் என்று நினைத்துத் தமிழிலேயே வாதஞ்செய்தால் நியாயாதிபதி அவர் வாதத்தைக் காதுகொடுத்துக் கேட்பாரா? இல்லை அதுபோகட்டும், அவர் வழக்கு ஜெயிக்குமா? அதுவும் போகட்டும். ராஜாங்கக் கட்டளையை மீறிக் கோர்ட்டை அவமதித்ததாகக் குற்றம் சாட்டப்படுவார் அல்லவா. அதுபோல் ஸர்வ லோக சக்கிரவர்த்தியான பகவான்

न म्लेच्छितवै...नापभाषतवै ந ம்லேச்சிதவை... நாபபாஷிதவை

என்று ஏனைய தேசபாஷைகளில் மந்திரங்களை உச்சரிக்கலாகாது, என்றும் தேவபாஷையில் உச்சரித்தாலும் அசுத்தமாக உச்சரிக்கலாகாது என்றும்தம் ஆக்ஞாரூபமான சுருதிஸ்மிருதிகளில்சட்டத்தை ஏற்படுத்தியிருப்பதால் வேதம எந்தப் பாஷையில் வெளிவந்ததோ அந்த பாஷையில் உச்சரிக்காமல் பிறபாஷைகளில் உச்சரித்தால் தேவதாஸார்வபௌமனுன பகவானின் கட்டளையை மீறினதுபோலாகும். அதனுல் அனர்த்தங்களும் விளையும் மற்றொரு உதாரணத்தால் அதை விளக்குவோம். ஒரு காலேஜ் புரொபஸர் தம் மாணவர்களுக்கு ஷேக்ஸ்பியர், மில்டன் முதலிய ஆங்கில நூல்களில் ஏகதேசத்தைப் பாராமல் ஒப்பிக்கக் கொடுத்தால் (Recitation) ஓர் புத்திமானுன சிஷன் மறுநாள் அந்தப் பாடத்தைத் தமிழில் மொழிபெயர்த்து ஒப்பித்தால் புரொபஸர் சந்தோஷப்படுவாரா? அல்லது இவனுக்குத்தான் B., A. பரீக்ஷை தேறுமா? அதுபோல் மந்திரங்களின் பலன் வேண்டும்,

தேவதைகளின் அநுக்ரஹம் வேண்டும் என்று கருதுகிறவர்கள் வடமொழியில் தான் ஸகலத்தையும் செய்ய வேண்டும் என்பதை வற்புறுத்த வேண்டியதில்லை.

இனி ஸந்தியாவந்தனத்தில் முக்கியமான சில பாகங்களைப் பற்றி மாத்திரம் சிறிது ஆராய்வோம்.

ஆசமனம்:— அனேகர் ஆசமனம் செய்வதாகக் கருதித் தம்தாகத்தைத் தணித்துக்கொள்கிறார்கள். மற்றும் சிலர் தம உத்யோக அவசரத்தில் எந்த முகமாயும் ஆசமனம் செய்கிறார்கள் அதைப்பற்றி இரண்டொரு விஷயங்களைக் கூறுகிறேன்.

गोकर्णाकृतिहस्तेन माषमात्रजलं पिबेत् ।
तस्योनमधिकं पीत्वा सुरापानसमं भवेत् ॥
हस्तमध्यगता रेखा माष इत्यभिधीयते ।
तावन्मात्रं जलं पेयं अन्यथा दोषभाग्भवेत् ॥

கோகர்ணாக்ருதிஹஸ்தேந மாஷமாத்ரஜலம் பிபேத் ।
தஸ்யோநமதிகம் பீத்வா ஸுராபாநஸமம் பவேத் ॥
ஹஸ்தமத்யகதா ரேகா மாஷ இத்யபிதீயதே ।
தாவந்மாத்ரம் ஜலம் பேயம் அந்யதா தோஷபாக்பவேத் ॥

(மேற்கண்ட சுலோகத்தில் 'மாஷம்' என்ற பதத்திற்கு 'உளுந்து, என்று அர்த்தம் கொளகிறார்கள். அவ்வர்த்தம் இரண்டாவது சுலோகத்தோடு முரண்படுவதாலும் நவதான்யங்களில் உளுந்தை மாத்திரம் குறிக்கப்போதிய காரணம் இல்லையாலும் சரியானதல்ல)

நம்முடைய வலது உள்ளங்கையின் மத்தியிலுள்ள சிறு ரேகைக்குத்தான் மாஷம் என்று பெயர். அந்த ரேகை மறையும்படியான ஜலத்தை நாம் ஆசமனம் செய்யும்போது உட்கொள்ள வேண்டும் அதாவது நெஞ்சுக்குக் கீழே போகாத அளவு ஜலத்தைப் பருகவேண்டும். அதற்கு அதிகமாகவோ, குறைவாகவோ பானம் செய்தால் கள்ளுண்ணலுக்குச் சமானமான தோஷத்தை அடைகிறான். எப்போதும் கிழக்கு அல்லது வடக்கு முகமாகவே ஆசமனம் செய்யவேண்டும். (தொடரும்)

M. ராமராவ்.

अव्यक्तरीत्यापि, कल्पितो राशिः, 3य^2, अस्मात् त्रिगुणितस्यास्य, $3\text{य}^2 \times 3 = 9\text{य}^2$, मूले, 3य अस्मिन्, राशित्र्यंशे, $\frac{3\text{य}^2}{3} = \text{य}^2$ अस्मिंश्च शोधिते दृश्यं स्यादिति जातौ पक्षौ, $3\text{य}^2 - 3\text{य} - \text{य}^2 = 2$, $2\text{य}^2 - 3\text{य} = 2$, इमौ द्वाभ्यां संगुण्य द्व्यंशत्रिकस्य वर्गं संयोज्य, $4\text{य}^2 - 6\text{य} + \frac{9}{4} = 4 + \frac{9}{4}$, $4\text{य}^2 - 6\text{य} + \frac{9}{4} = \frac{25}{4}$, मूलीकृतौ, $2\text{य} - \frac{3}{2} = \frac{5}{2}$, जातौ। तथा च $2\text{य} = \frac{5}{2} + \frac{3}{2} = \frac{8}{2} = 4$, तथासति यावत्तावन्मानं, 2, अनेनोत्थापितो राशिः, 12, स एव। तथा राशिमूलेन कैश्चित् राश्यंशैश्च हीनः कैश्चिद्राशिभागैर्युतश्च राशिरुदाहर्तुं युज्यते। तथा चोदाहृतं गणेशदैवज्ञैः।

को राशिः स्वचतुर्थांशहीनो, राश्यष्टभागयुक्।
राशिमूलत्रयेणोनो, द्वयं स्याद्वद तं द्रुतम्॥

न्यासः—मूलगुणकः, 3, ऋणभागः, $\frac{1}{4}$, धनभागः, $\frac{1}{8}$, दृश्यं, 2, अत्र ऋणभागं, $-\frac{1}{4}$, धनभागञ्च, $\frac{1}{8}$, एकीकृत्य, $-\frac{1}{4} + \frac{1}{8} = \frac{-21+}{8} = -\frac{1}{8}$, जातः ऋणभागः, $\frac{1}{8}$, पूर्ववज्जातो राशिः, 16, एवमेवान्येऽपि विशेषा बुद्धिमद्भिरूहनीयाः॥ ॥ ६८ ॥

उदाहरणम्—

यो राशिरष्टादशभिः स्वमूलैं राशित्रिभागेन समन्वितश्च।
जातं शतद्वादशकं तमाशु जानीहि पाट्यां पटुताऽस्ति ते चेत्॥

न्यासः—मूलगुणकः, 18, भागः, $\frac{1}{3}$, दृश्यं, 1200, अत्रैकेन भागयुतेन मूलगुणं दृश्यं च भक्त्वा प्राग्वज्जातो राशिः, 567,

उदाहरणमिति = मूलैरंशैश्च युते राशौ दृष्टे इदमुदाहरणमित्यर्थः। न्यासे, भागयुतेनेति = भागयुतत्वेन राशेरुदाहृतत्वाद्भागयुतेनैकेन भक्त्वेति विशेषः। अन्यत् स्फुटम्॥ ॥ ६९ ॥

अस्मदीयमुदाहरणान्तरम्—

विश्वामित्रमखे रघूत्तमहताद्रक्षस्समूहात्, त्रिभिः
मूलैः—पञ्चगुणस्य राक्षसगणस्यैवोन्मिताः स्वर्गताः।

पञ्चांशो निजपञ्चमांशयुगळेनाढ्यस्ततोऽगाद्वनं,

शेषाः पञ्चदशा,ब्धिमध्यपतिताः, रक्षोगणोऽयं कियान् ॥

विश्वामित्रयज्ञे श्रीराघवेण निहताद्राक्षसगणात्— पञ्चगुणितस्य तद्गणस्य मूलत्रिकोन्मिता राक्षसाः स्वर्गं गताः । स्वीयपञ्चमांशद्वययुक्तः रक्षोगणस्य पञ्चमांशो वनं गतः । अवशिष्टाः पञ्चदश समुद्रे पतिताः । रक्षोगणमानं कियत् । वदेति शेषः । अत्र पञ्चमांशं स्वीयपञ्चमांशद्वय-सहितं भागं परिकल्प्य क्रिया कार्या । तथा न्यासः, मूलगुणकः, 3, ऋणभागः, $\frac{1}{5} = \frac{1}{5} \times \frac{7}{5} = \frac{7}{25}$, दृश्यं, 15, अत्र पञ्चगुणितराशेर्मूलं राशेः
$+\frac{2}{5}$

ऋणमिति मूलगुणं दृश्यं च पञ्चभिर्गुणयेत् । तथा कृतं मूलगुणकं, 15, भागोनेनैकेन, $1 - \frac{7}{25} = \frac{18}{25}$, अनेन भक्त्वा, $15 \div \frac{18}{25} = \frac{15 \times 25}{18} = \frac{375}{18}$, जातोऽयं मूलगुणः । तथा दृश्यं, 75, इदं भक्त्वा, $75 \div \frac{18}{25} = \frac{75 \times 25}{18} = \frac{1875}{18}$, जातमिदं दृश्यम् । त्रिभिरपवर्त्ये जाते मूलगुणक-दृश्ये, $\frac{125}{6}$, $\frac{625}{6}$, गुणार्धं, $\frac{125}{12}$, कृत्या, $\frac{15625}{144}$, युक्तस्य दृष्टस्य, $\frac{15625}{144} + \frac{625}{6} = \frac{30625}{144}$, मूलं, $\frac{175}{12}$, गुणार्धेन युतं, $\frac{175}{12} + \frac{125}{12} = \frac{300}{12} = 25$, वर्गीकृतं, 625, राशेः पञ्चभिर्गुणितत्वात्पञ्चभिर्विभज्य, $\frac{625}{5} = 125$, लब्धमिदं रक्षोगणमानम् । अव्यक्तरीत्यापि, $5य^2 - 15य - \frac{7य^2}{5} = 15$, $25य^2 - 75य - 7य^2 = 75$, $18य^2 - 75य = 75$ द्विगुणितौ, $36य^2 - 150य = 150$, कृतमूलौ, $6य - \frac{25}{2} = \frac{35}{2}$, तथा सति यावत्तावन्मानं, 5, अनेनोत्थापितो राशिः, 125, स एव । इत्थमेव विशेषान्तराणि बुद्धिमद्भिरूह्यानि ॥

इति मूलगुणकजातिस्समाप्ता ॥

Fo F09

अथ त्रैराशिके करणसूत्रं वृत्तम् ॥

प्रमाणमिच्छा च समानजाती, आद्यन्तयोः स्तः, फलमन्यजाति । मध्ये, तदिच्छाहतमाद्यहृत्स्यादिच्छाफलं, व्यस्तविधिर्विलोमे ॥७०॥

उदाहरणम्—कुङ्कुमस्य सदलं पलद्वयं निष्कसप्तमलवैस्त्रिभिर्यदि ।

प्राप्यते सपदि मे वणिग्वर ब्रूहि निष्कनवकेन तत्कियत् ॥

न्यासः, $\frac{3}{7}$, $\frac{5}{2}$, $\frac{9}{1}$. उक्तविधिना लब्धानि कुंकुमपलानि, 52, कर्षौ, 2,

अथ मिश्रव्यवहारादीनां त्रैराशिकपञ्चराशिकादिमूलकतया पञ्चराशिकादीनामपि द्वित्र्यादित्रैराशिकात्मकतया च प्रथमं त्रैराशिकमाह—प्रमाणमित्यादि—त्रयश्च ते राशयश्च त्रिराशयः, तेभ्यो भवं = त्रैराशिकं, प्रमाणेच्छाफलराशिभिस्त्रिभिर्यत्कर्म साध्यते, तदित्यर्थः । यद्यपि सङ्कलनादिकमपि कदाचित् त्रिभीराशिभिस्साध्यते, तथापि त्रिभिरेव राशिभिस्साध्यत इदं न न्यूनैर्नवाऽतिरिक्तैरिति सङ्कलनादिभ्योऽस्य विशेषः । एवमेव पञ्चराशिकादिष्वपि ज्ञेयम् । तच, क्रमत्रैराशिकं, व्यस्तत्रैराशिकं चेति द्विविधम् । यत्र इच्छावृद्धौ फलस्यापि वृद्धिः, इच्छाह्रासे फलस्यापि ह्रासः—तत् क्रमत्रैराशिकम् । यत्र इच्छावृद्धौ फलस्य ह्रासः, इच्छाह्रासे फलस्य वृद्धिः—तद्व्यस्तमिति वक्ष्यति । तत्रोभयत्रापि तेषां राशीनां स्वरूपं स्थापनप्रकारं च दर्शयति— प्रमाणमिति— प्रमीयतेऽनेनेति प्रमाणं फलपरमितिकरणम् । अनेन हि परिमीयते फलं 'अनेनैतल्लभ्यत' इति । इच्छा प्रसिद्धा । ते उभे अपि, समानजाती = समाना जातिर्ययोस्ते तादृशे भवत इति शेषः । समानजातित्वं तु निष्कत्वादिना । प्रमाणराशिर्यज्जातीयः, तज्जातीय इच्छाराशिरित्यर्थः । प्रमाणराशिर्निष्कजातीयश्चेदिच्छाराशिरपि निष्कजातीयः । खारीजातीयश्चेत्खारीजातीय इति यावत् । ते च क्रमेण आद्यन्तयोः स्तः = आदावन्ते च निवेशनीये भवत इत्यर्थः । फलं तु ताभ्यां अन्यजाति = भिन्नजातीयमित्यर्थः । तच मध्ये = प्रमाणेच्छाराश्योर्मध्ये स्थाप्यम् । क्रमत्रैराशिके इच्छाफलानयनप्रकारमाह = तदिति—तत् = फलं, इच्छाहतं = इच्छाराशिगुणितं, आद्यहृत् = आद्यः प्रमाणराशिः, हृत् हारको यस्य तत् तथा, प्रमाणराशिभक्तमिति

F060

वावत् । इच्छाफलं = इच्छाराश्यनुगुणं फलं स्यात् । व्यस्तत्रैराशिके त-दाह—व्यस्तेति— विलोमे = व्यस्तत्रैराशिके, व्यस्ताविधिः = क्रमत्रैराशिक-विपरीतविधिः कार्यः । फलं प्रमाणगुणितमिच्छाभक्तं फलं स्यादिति या-वत् । इत्थं प्राचीनरीतिमनुसृत्य राशित्रयस्थापनमुक्तम् । नवीनरीत्या तु क्रमत्रैराशिके इच्छाफलराशी मध्ये गुणनाचिह्नं विलिख्य रेखिकाया उपरि न्यसेत् । तदधः प्रमाणराशिम् । विलोमत्रैराशिके पुनः प्रमाणफलराशी मध्ये गुणनचिह्नं विलिख्य रेखिकोपरि न्यसेत् । तदधः इच्छाराशिमिति ज्ञेयम् । तत उक्तवदेव शेषं, यथा— यदि पणद्वयेन षण्णारिकेळफलानि लभ्यन्ते, तदा पणपञ्चकेन कियन्तीत्यत्र $\frac{6\times5}{2}$, इत्थं विलेख्यमित्यर्थः ।

ततः पञ्चगुणितं षट्कं द्वाभ्यां हृतं जातं, 15, इदमिच्छाफलम् । इत्थं चात्रोपपत्तिरपि सूचिता । पणद्वयेन षट्फलानि लभ्यन्ते यदि तदा एकेन पणेन त्रीणि लभ्येरन्निति द्वाभ्यां षट्संख्या विभक्ता । एकेन पणेन त्रीणि लभ्यन्ते यदि, तदा पञ्चभिः पणैः पञ्चदश लभ्येरन्निति त्रिभिः पञ्चसं-ख्या गुणिता । अतः फलमिच्छाहतमाद्यभक्तमिच्छाफलं स्यादित्युपपन्नम् ॥

क्रमत्रैराशिके प्रमाणराश्यपेक्षया इच्छाराश्याधिक्ये इच्छाफला-धिक्यदर्शनार्थं तत्रापि इच्छाप्रमाणराश्योर्निष्कत्वेन समानजातित्वे उदा-हरणमिदं, कुंकुमस्येति, कुंकुमस्य 'पाण्डरैः केसरैर्युक्तं रक्तं कुंकुममुत्तमम्' इति भावप्रकाशोक्तलक्षणस्य कुंकुमकेसरस्य, सदळं = सार्धं, पलद्वयं, त्रिभिर्निष्कसप्तमलवैः = त्रिभिर्निष्कसप्तमांशैः, प्राप्यते यदि = लभ्यते चेत्, तदा हे वणिग्वर! निष्कनवकेन = नवभिर्निष्कैः, तत् = कुंकुमं, कियत् = कियत्पलमितं, लभ्येतेति शेषः । सपदि मे ब्रूहि । अत्र नवीनरीत्या न्यासः, $\frac{5}{2}\times\frac{9}{1}\div\frac{3}{7}=\frac{5}{2}\times\frac{9}{1}\times\frac{7}{3}=\frac{105}{2}$, जातान्येतावन्ति पलानि । परिभाषोक्त-रीत्या द्विपञ्चाशत्पलानि द्वौकर्षाविति पर्यवसितमिच्छाफलम् ॥ ७१ ॥

उदाहरणम्—

प्रकृष्टकर्पूरपलत्रिषष्ट्या चेल्लभ्यते निष्कचतुष्कयुक्तम् ।
शतं तदा द्वादशभिस्सपादैः पलैः किमाचक्ष्व सखे विचिन्त्य ॥